

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA,

Arıcılığımız yıllık ortalama 70 bin ton bal üretimi ile Dünya bal üretiminde çok önemli bir yere sahip olmasına karşın, arıcılarımız, hükümetin yanlış politikaları ve son yıllarda yaşanan iklim koşulları nedeniyle çeşitli sorunlarla boğuşmaktadır. Özellikle son yıllarda bal ihracatında müthiş bir daralma olması, 2006-2007 yıllarında iklim etkisiyle üretimin çok fazla miktarda düşmesi arıcılarımızı dayanılmaz sıkıntılar içine atmıştır. Bal üretim ve pazarlamasında yaşanan sıkıntıları, bu sıkıntılara neden olan etmenleri tam olarak saptayabilmek ve sıkıntıları giderecek çözümleri belirleyebilmek amacıyla Anayasa'mızın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

1. Gürol ERGİN - Muğla
2. Birgen KELEŞ - İstanbul
3. Ali İhsan KÖKTÜRK - Zonguldak
4. Kemal DEMİREL - Bursa
5. Ahmet ERSİN - İzmir
6. Mevlüt COŞKUNER - Isparta
7. Mehmet Ali ÖZPOLAT - İstanbul
8. Çetin SOYSAL - İstanbul
9. Ahmet KÜÇÜK - Çanakkale
10. Özlem ÇERÇİOĞLU - Aydın
11. Fatma Nur SERTER - İstanbul
12. Bihlun TAMAYLIGİL - İstanbul
13. Muharrem İNCE - Yalova
14. Gökhan DURGUN - Hatay
15. Turgut DİBEK - Kırklareli
16. Tansel BARIŞ - Kırklareli
17. Enis TÛTÛNCÛ - Tekirdağ
18. Metin ARİFAĞAOĞLU - Artvin
19. Zekeriya AKINCI - Ankara
20. Vahap SEÇER - Mersin
21. Hulusi GÜVEL - Adana
22. Mehmet Fatih ATAY - Aydın
23. Fevzi TOPUZ - Muğla
24. Yaşar AĞYÜZ - Gaziantep
25. Ergün AYDOĞAN - Balıkesir
26. Durdu ÖZBOLAT - Kahramanmaraş
27. Halil ÜNLÜTEPE - Afyonkarahisar
28. Sacid YILDIZ - İstanbul
29. Şevket KÖSE - Adıyaman
30. Tekin BİNGÖL - Ankara
31. Mehmet Şevki KULKULOĞLU - Kayseri

GEREKÇE:

Arıcılık kaynak tüketmeden sürekli yapılabilen, dış girdiye gereksinim duymayan bir üretim dalıdır ve sürdürülebilir kırsal kalkınmanın önemli bir aracıdır.

Türkiye'deki arıcılık sektörü yaklaşık 4,5 milyon kovan varlığı ile dünyada ikinci, yıllık 70-75 bin ton bal üretimi ile de dördüncü sırada yer almaktadır. Arıcılıkla uğraşan aile sayısı 70 bin'dir. Arıcılık, kırsalda yaşayan 70 bin aileye, 280 bin kişiye istihdam yaratmaktadır. Dünya ballı bitkiler florasının % 75'i ülkemizde bulunmakta; çam balının % 90'ı ülkemizde üretilmektedir. Ülkemizde arıcılık yılda 5-6 konaklama yeri değiştirilerek gezgincilik şeklinde yapılmaktadır.

Ülkemizde 2004 yılına kadar yürütülen arıcılık politikaları sonucu arıcı ve koloni sayıları artmış ise de, bu artış üretime dönüşmemiş, aksine arıcıların gelirleri azalmıştır. Ayrıca, yaşanan dışsatım sıkıntısı nedeniyle ürettiği balı 2004 ve 2005 yıllarında maliyetinin çok altında bir fiyatla satmak zorunda kalan, 2006 ve 2007 yıllarında ise iklim koşulları nedeniyle müthiş bir üretim kaybı ile karşılaşan üreticinin hükümetçe desteklenmeden ayakta durması mümkün görülmemektedir. Önemli bir kısmı gezginci arıcılık yapan arıcı Nisan ayı geldiğinde Anadolu'ya nasıl gideceğini, arılarını nasıl nakledeceğini düşünmektedir.

Üretici bu sıkıntıları yaşarken, Tarım ve Köyşleri Bakanlığı 6 şubat 2008 gün ve 26779 sayılı Resmi Gazete'de yayımladığı bir tebliğ ile bal dışalımında kontrol belgesi düzenlenirken aranacak şartları belirlemiştir. Bu tebliğden sonra, bal dışalımı için talepler ve uygulamalar başlayacaktır. Bal dışalımının hiçbir gereği yoktur.

2007 yılında yaşanan kuraklık sonucu üretim düşüklüğü yaşanan Ege Bölgesinde üretimi yapılan bal, çam balı olup ihracatı yapılan da bu çam balıdır. Çiçek balı iç piyasada tüketilmekte ve iç piyasada tüketilen balın %90'ını oluşturmaktadır. Çiçek balının üretiminde ciddi sıkıntı yaşanmadığından market raflarında bal yokluğu görülmemektedir. Stoklarda en az 6 ay yetecek bal varken ve Nisan ve Mayıs aylarında bal üretimi başlayacakken bal dışalımında bulunulması ülkemizde üretilen balın fiyatını aşağıya çekip, üreticileri zarara uğratacaktır.

2007 yılında yaşanan kuraklık ve aşırı sıcaklar sonucu tüm tarımsal ürünlerde verim kaybı oluşmuştur. Hükümet, 41 ilde ve 4 üründe destekleme ödemesi yapmış, diğer bir çok ürün gibi arıcılık sektörü de kapsama dahil edilmemiştir. Arıcı hüsrana uğramış; bal üretmek bir yana arılarını besleme telaşına düşmüştür. Yeterince beslenemeyen arılarda arı hastalık ve zararlıları daha yaygın olarak ortaya çıkmıştır. Bu durum da arı mevcudunun azalmasına neden olmuştur. Zayıf olan arıların beslenmesi gerekmekte, ancak mağdur durumdaki arıcımızın arılarını beslemek için ekonomik gücü bulunmamaktadır. Arıların açlık sorunu giderilmediği takdirde arı ölümlerinin %50-60'ı bulması kaçınılmazdır. Bu durum binlerce arıcının işsiz kalmasına neden olacağı gibi, yetersiz tozlaşma nedeniyle tarımsal üretimde verim kaybına da neden olacaktır.

Ticari ilişkilerimiz açısından önemli olan AB'de son 5 yılda balda hem üretim miktarlarında hem de dışalımda yükselmeler olmuştur.. AB ülkeleri uluslararası ticaretin giderek artan fiyat baskılarına karşı tüm tarımsal ürünlerde olduğu gibi arıcılarını da fiyat desteklemeleriyle korumuş, arıcılığın ve arıcıların ayakta kalmasını sağlamıştır. Topluluk, ulaştığı refah düzeyi nedeniyle de tarım ürünleri dışalımında son

derece seçici davranmaya başlamıştır. Bu nedenle dış satımcı ülkelerin AB pazarlarına girmeleri her geçen gün zorlaşmaktadır. Bu bakımdan Avrupa Birliği ülkelerine bal dışsatımında her gün yeni zorluklarla karşılaşılacağı beklenmelidir.

Bugün ülkemizde katkı, kalıntı ve taklit bal olayıyla karşı karşıya bulunmaktadır. Bu durum, gerçek bal üreticilerini son derece mağdur etmiştir. Balda yaşanan bir diğer sıkıntı da Çin'den; İran'dan kaçak olarak ya da sınır ticareti yoluyla giren baldan kaynaklanmaktadır.

Yaşanan sıkıntıların kaynağı, başta hükümet olmak üzere gereğinden çok fazla nişasta bazlı şeker üretimine izin veren yönetimler; özellikle doğudaki sınırlardan ve Sarp kapısından yurda kaçak giren İran ve Çin ballarını görmezden gelen gümrük görevlileri; bala yapılan çeşitli hileleri belirleyip gidermede yetersiz kalan Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile personelinin tüketimi için aldığı balda gerekli titizliği göstermeyen kamu kurumlarıdır.

Yaşanan duruma bakıldığında, arıcıların Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden almış oldukları işletme kredilerini ödeyemeyecekleri; kışlık bakım yapabilmeleri için hükümet tarafından maddeten desteklenmeleri gerektiği ortaya çıkmaktadır.

